

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Viru Maakohus
Kohtunik	Ifret Mamedguseinov
Otsuse tegemise aeg ja koht	Rakvere, 03. aprill 2019 kell 16.00
Tsiviilasja number	2-18-15649
Tsiviilasi	Complexis OÜ hagiavalldus Digipost OÜ vastu kahju hüvitamise ja andmete eemaldamiseks kohustamise nõudes
Hagi hind	7 000 eurot
Menetlusosalised ja nende esindajad	Hageja: Complexis OÜ (registrikood 12756453, asukoht: Lubja 48a, 80041 Pärnu), seaduslik esindaja: juhatuse liige M S (e-post: xxxx); Kostja: Digipost OÜ (registrikood 10925584, asukoht: Pere 3, 44315 Rakvere, e-post: register6@digipost.eu), seaduslik esindaja: juhatuse liige V K.
Istungi toimumise aeg	18. märts 2019
Istungil osalenud isikud	Hageja seaduslik esindaja M S; Kostja seaduslik esindaja V K.

Resolutsioon

1. Hagi rahuldada osaliselt.
2. **Kohustada kostjat Digipost OÜ kustutama veebileheküljel www.eta.ee avaldatud artiklite M S (Webshopper.ee) laimas kliendi petturiks, M S laimas petturiks Omniva ja M S laimas petturiks Tarbijakaitseameti pealkirjad ja kogu kostja lisatud tekstide osad;**
3. **Kohustada kostjat täielikult kustutama veebileheküljel www.eta.ee avaldatud artiklid Ärikataloog b24.ee valetab 100 korda ja Disaini kopeerinud Proweb OÜ laim hävitas Billion OÜ.**
4. **Jätta hagi kohtu äranägemisel kostjalt hageja kasuks mittevarelise kahju määramiseks rahuldamata.**

5. Jätta poolte menetluskulud poolte endi kanda.

6. Saata kohtuostus poolte esindajatele teadmiseks.

Edasikaebamise kord

Kohtuotsuse peale on õigus esitada apellatsioonkaebus Tartu Ringkonnakohtule 30 päeva jooksul alates otsuse kättetoimetamisest. Apellatsioonkaebus võidakse lahendada kirjalikus menetluses, kui kaebuses ei taotleta selle lahendamist istungil.

ASJAOLUD

1. 17. oktoobril 2018 saabus Viru Maakohtusse Complexis OÜ hagiavaldus Digipost OÜ vastu kahju hüvitamise ja autoriõiguse rikkumise lõpetamise nõudes. 02.11.2018, 12.11.2018 ja 14.11.2018 esitas hageja hagiavalduse täpsustused.

2. Hagiavalduse kohaselt avalikul internetileheküljel www.eta.ee on avaldatud järgmised artiklid pealkirjadega: „Ärikataloog b24.ee valetab 100 korda”; „M S'i laim Digipost OÜ ja eta.ee kohta”; „M S (Webshopper.ee) laimas kliendi petturiks”; „Internetikaubamajad OÜ (S) avas laimuks petturid.ee”; „Disaini kopeerinud Proweb OÜ laim hävitas Billion OÜ”; „M S laimas petturiks Omniva”; „M S laimas petturiks Tarbijakaitseameti”. Eeltoodud artiklites nimetatud domeenide (petturid.ee ja b24.ee) omanikuks on Complexis OÜ (hageja). Hageja juhatuse liikmeks on M S, kelle kaudu hageja tegutsebki. Registri (internet.ee) andmetel kuulub domeeninimi www.eta.ee Digipost OÜ-le (kostjale), kelle juhatuse ainuliikmeks ja omanikuks on V K. Leides, et kostja poolt hallatavates portaalides www.eta.ee, digipost.ee, veebimees.info ja xxxx.eu on esitatud hageja ja selle juhatuse liikme M S'i kohta ebaõigeid faktiväiteid/väärtushinnanguid, mille avaldamisega on kostja sekkunud hageja majandustegevusse ja tekitanud hagejale mittevaralist mainekahju nii tema isiku, kui temaga seotud ettevõtete maine languse ning usaldusväärse kahjustamisega, esitas hageja kostjale kirjaliku nõude ebaõigete faktiväidete eemaldamiseks. Hageja esitatud eelpoolnimetatud nõuet kostja täitnud ei ole.

3. Kostja on hageja kohta laimu levitanud sihiteadlikult ja pikaajaliselt alates oktoobrist 2016. Kostja viitab oma kirjutistes väidetavatele hageja postitustele, mida üldse ei eksisteerigi, sest mitte ühtegi kostja blogis viidatud artiklit tänasel päeval portaalis petturid.ee ei eksisteeri, seega on tegemist eksitava valeinfo teadliku levitamisega. Petturid.ee portaalis avaldati vaid korraks (1 nädalaks) kostja mainitud artiklid selle avamisel testperioodiks aastal 2017 ja need artiklid ei olnud suunatud avalikkusele ning portaali ise oli testrežiimis. Ühtegi kostja poolt mainitud artiklit ei ole kunagi avalikkusele avaldatud. Kostja on ilma portaali autori nõusolekuta rikkunud autoriõigusseadust (§ 4/1 ja 20, §8/1, §13/1) ja kopeerinud petturid.ee portaalist ilma selle autori nõusolekuta materjale ja need ilma loata avaldanud oma blogides eta.ee, digipost.ee ja veebimees.info.

4. Artiklis „Ärikataloog b24.ee valetab 100 korda” väidab kostja, et Complexis OÜ poolt 2016 aastal saadetud reklaamkiri oli pettus. Artikli kohaselt jätvat b24.ee niimoodi mulje suurest külastatavusest, mis tegelikult aga ei vastavat väidetavalt tõele. Hageja märgib, et nimetatud artikli pealkiri ega sisu ei vasta tõele. Nimelt mainitud uudiskirjas toodud info kohaselt toimub igas kuus orienteeruvalt 100 - 200 tuhat ettevõtte või märksõna otsingut, mitte aga külastust, nagu kirjutab valesti kostja oma artiklis. Külastuste kohta on olemas avalik Webalizeri statistika, mida Complexis OÜ ka kasutab. Kostja artiklis on viidatud Metrixi külastuste andmetele, mis aga on ebakohane ja väär, kuna b24.ee ärikataloog ei kasuta Metrixi ega google analyticsi statistikat, vaid ainult Webalizeri statistikat, mis on olnud avalik ja mille link on olnud kõigile kättesaadav ka kodulehel all jaluses (b24.ee/stats). Complexis OÜ poolt

2016 aastal saadetud uudiskirjas on toodud, et b24.ee portaalis otsitakse igas kuus ligi 200 000 ettevõtet või märksõna, uudiskirjas ei räägitud külastuste arvust, nagu kostja valesti väidab oma artiklis. Külastuste arv ja otsingute arv on küll omavahel seotud, kuid need ei ole samased. Siinkohal rõhutab hageja, et üks inimene saab teha sama ip-ga mitu erinevat otsingut, ilma et selle külastaja ip statistikas eraldi külastusena salvestuks. Selle tõendamiseks on hageja loonud demo otsingu aadressil: www.b24.ee/otsing, mis toimib täpselt sama algortimiga, nagu oli ka portaalis b24.ee kasutatud otsingu algoritm ja sealt on näha, et otsingukordade arv ei ole kunagi samane lehe külastuste arvuga ja neid ei saa omavahel samastada. Märksõnade otsingute arv on alati suurem kui külastajate arv. Seega lähtuvalt eeltoodust, ei saa kuidagi pidada tõeseks artikli pealkirja, et „ärikataloog B24 valetab 100 korda“. Hagile on tõenditena lisatud ka Webalizeri statistika tolle perioodi külastustest ja otsingu demonstratsioon. Seega nimetatud artiklis toodud väide, et tegemist on pettusega, ei vasta tõele.

5. Artiklis „Internetikaubamajad OÜ (S) avas laimuks petturid.ee” väidetakse, et hageja olevat teinud teiste isikute kohta laimu levitamiseks portaali petturid.ee ning avaldavat seal teiste isikute kohta valeinfot. Hageja sellise väitega ei nõustu ja leiab, et niisugune väide on vale ning eksitav. Portaal petturid.ee ei ole loodud laimu levitamise eesmärgil, nagu kostja oma artiklis väidab. Kostja artiklis luuakse aga külastajatele väär ettekujutus, nagu hageja väidetavalt laimaks oma portaalis petturid.ee teisi isikuid. Portaal petturid.ee on loodud ainult tõese info avaldamise eesmärgil. Portaal petturid.ee ei ole kunagi levitanud laimu ega valeinfot teiste isikute kohta, vaid seal esitatud info on kontrollitud ja vastab tegelikkusele. Kostja avalikud väited aga kahjustavad hageja mainet. Kostja tahtlikult ja teadlikult soovib laimata hageja isikut ja temaga seotud ettevõtteid, eesmärgiga sekkuda ja kahjustada sellega hageja mainet ja majandustegevust.

6. Ka artiklis „M S'i laim Digipost OÜ ja eta.ee kohta” väidetakse, et hageja olevat teinud teiste isikute kohta laimu levitamiseks portaali petturid.ee ning avaldavat seal teiste kohta valeinformatsiooni. Sisuliselt väidab kostja oma selleski kirjutises, nagu tegelevat portaal petturid.ee Digipost OÜ ja eta.ee laimamisega. Hageja ei nõustu selle väitega ja leiab, et niisugune väide on vale ja eksitav. Portaal petturid.ee ei levita laimu ega valeinfot OÜ Digipost ega ka eta.ee kohta, vaid portaalis esitatud info vastab tõele ja on ka tõendatav. Seega on kostja avaldanud teadlikult valeinfot, nimetades sealjuures hagejat laimajaks. Ka nimetatud kostja artiklis luuakse kolmandatele isikutele väär ettekujutus, nagu hageja väidetavalt laimaks oma portaalis teisi isikuid. Portaal petturid.ee ei ole käesoleval hetkel avaldatud mitte ühtegi kostja poolt viidatud artiklit. Seega ei vasta tõele ka kostja artiklis toodud väide portaali petturid.ee laimutegevuse kohta.

7. Artiklis „M S (Webshopper.ee) laimas kliendi petturiks” väidetakse, nagu oleks hageja portaalis petturid.ee laimanud petturiks oma kliendi, kes jättis tasumata renditasu hageja poolt internetis müüdüd e-poe tarkvara nimega Webshopper eest. Nimetatud artikliga seoses märgib hageja, et ka sellesisulist artiklit portaalis petturid.ee jällegi ei eksisteeri. Kui see artikkel kunagi 2017a. kirjutati, siis oli tegemist alles avatava portaali testimisega ja ükski sealne kirjutis ei olnud suunatud avalikkusele. Kostja on aga omavoliliselt kopeerinud hagejale kuuluvalt internetileheküljelt privaatsaid ja mitte avalikkusele suunatud artikleid ning avaldanud need ilma autori nõusolekuta oma blogides eta.ee ja digipost.ee, rikkudes sellega autoriõigusseadust (AutÕS § 7). Siinkohal peab hageja vajalikuks märkida, et kostja poolt avaldatud eelpoolnimetatud artiklis p.6.4 sisaldunud andmete puhul on tegemist hageja ettevõtte ärisaladusega, kuivõrd see sisaldab konfidentsiaalset infot hageja koostööpartnerite kohta. „WebShopper koostöölepingu tingimused” näevad ette, et „Rentnikul ega kolmandatel isikutel ei ole lubatud teadlikult levitada ettevõtte ärisaladusi. Ärisaladusteks loetakse tingimustes ettevõttesisest konfidentsiaalset infot, nagu: lepinguline info, lepingu osapoolte kontaktinfo, WebShopperi platvormi tehniline info, ettevõttesisene kirj vahetus”. Niisuguse info avaldamine kellegi kolmanda isiku poolt ilma vastava loata

on lubamatu ja õigusvastane. Teiseks ei vasta artikli pealkiri ega ka selle sisu tegelikkusele. Nimelt on hageja ja tema kliendi (Puistevilla Expert OÜ) vahelisest e-kirjavahetusest näha, et hageja blogis toona kirjutatud info vastas tõele ning selles ei olnud kirjutatud valet või laimu kostja poolt avaldatud artiklis viidatud isiku kohta, nagu seda kostja oma artiklis väidab. Eeltoodu tõestuseks on hageile lisatud väljavõtte hageja ja tema kliendi vahelisest e-kirjavahetusest, hageja ja kliendi vahel sõlmitud rendileping nr 606, hageja poolt kliendile esitatud tasumata arved nr IK-1608040 ja nr IK-1609044.

8. Vale info on avaldatud ka kostja artiklis „Disaini kopeerinud Proweb OÜ laim hävitas Billion OÜ” esitatud väide, nagu oleks M S (Proweb OÜ) hävitanud Billion OÜ 2015. aastal sotsiaalmeedia laimuga (veebuarist kuni juunini). Kostja poolt kirjutatud artiklis esitatud väidete kohaselt ei esitanud firma pärast kohtuvaidlust enam majandusaasta aruandeid. Artiklis märgitakse, et isegi kui kohtuhagi S kaotas, oli tema laimul mõju teise firma mainele ja selle kliendid oleksid olnud samuti laimu ohus, et S ka neid laimab (laiendatud laimu levitamine, näiteks kõigi juriidiliste isikute kohta, kes on juhatuse liikmega seotud). Hageja peab eeltoodud kostja väiteid ebatõesteks ja sihiteadlikuks laimuks, kuna Proweb OÜ (hagejale kuuluv ettevõtte) ei ole kunagi kopeerinud kellegi disaini ning on hoopis ise esitanud 2015 aastal hagi Billion OÜ vastu seoses nende laimu levitamisega disaini kopeerimise kohta avalikes meediakanalites ja mille kohtumenetluses jõuti kohtuvälisele kokkuleppele, kus osapooled on asja omavahel lahendanud kohtuväliselt ja Billion OÜ on ka korvanud hagejale õigusabi kulud ja hageja on vastavalt kirjalikule kokkuleppele loobunud kõnealusest aastatetagusest hagist. Seega on kostja väide disaini kopeerimise kohta väär, sest disaini kopeerimise süüdistust ei eksisteeri kuskil ametlikult, nagu väidab kostja eksitavalt oma blogis. Samuti ei ole tõene kostja väide, et Proweb OÜ tegevus hävitas Billion OÜ, sest Proweb OÜ ei ole teinud midagi Billion OÜ vastu, vaid on ainult kaitsnud oma õiguslikku seisukohta. Seega ei saa pidada tõeseks kostja väidet laimu levitamise kohta, mis väidetavalt hävitas Billion OÜ. Proweb OÜ ei ole kunagi tegelenud laimu levitamisega, vaid kaitsnud oma seaduslikke õiguseid.

9. Portaalis petturid.ee avaldatud artiklite puhul on tegemist faktide kombinatsiooniga, milles väljendub autori kujunduslik ja sõnastuslik loomingulisus ja isiklik seisukoht, mis annab edasi sisu. Sellest tulenevalt on nende artiklite puhul tegemist teostega AutÕS § 4 lg 3 p 23 mõistes, mille autoriõiguslik kaitse vastavalt AutÕS §-ga 5 on seega kirjutistena autoriõiguslikult kaitstavad. Käesoleval juhul on kostja kasutanud hageja teoseid ilma hageja kui teoste autori eelneva nõusolekuta. Hageja leiab, et kostja on rikkunud AutÕS §-s 17 sätestatud tingimust mitte kahjustada põhjendamatult autori seaduslikke huvisid. Nimelt on kostja kasutanud hageja teosteks olevaid artikleid portaalis eta.ee artiklites, milles on alusetult esitatud hageja kohta valeandmeid ja näidatud sellega hagejat negatiivses valguses. Sellega on kostja mõjutanud negatiivselt nii olemasolevate kui ka potentsiaalsete klientide suhtumist hagejasse ning mõjutanud sellega omakorda negatiivselt hageja majandustegevust. Niisuguse tegevusega ongi kostja kahjustanud põhjendamatult hageja kui autori seaduslikke huvisid, kahjustades tema seaduslikku huvi olla kaitstud oma teoste kasutamise eest enda maine põhjendamatult kahjustamise eesmärgil. Käesoleval juhul on kostja oma portaalis eta.ee avaldatud artiklites toonud ära hageja teosteks olevad artiklid üks-ühele, muutmata kujul, seega sisuliselt on neid artikleid kopeeritud. Kuivõrd käesoleval juhul on kostja poolt kasutatud ja hageja teosteks olevate artiklite puhul tegemist arvutisüsteemi salvestatud teostega, siis loetakse niisugused teosed õiguspäraselt avaldatuks, kui need on salvestatud arvutisüsteemi, mis on üldsusele avatud.

10. Esiteks tuleb märkida, et kostja poolt portaalis eta.ee avaldatud artiklites kasutatud hageja teosteks olevate artiklite: „M S (Webshopper.ee) laimas kliendi petturiks”; „M S`i laim Digipost OÜ ja eta.ee kohta”; „M S laimas petturiks Omniva”; „M S (Webshopper.ee) laimas kliendi petturiks” ja „M S laimas petturiks Tarbijakaitseameti” puhul ei olnud tegemist teostega, mis olid salvestatud üldsusele avatud

arvutisüsteemi. Vastupidi, nimetatud linkidel on kostja lihtsalt kopeerinud kogu hageja lehel kunagi avaldatud teksti oma lehele, kuigi selleks õigust ei ole antud, sest seda teksti ei olegi lubatud avaldada mujal, kui ainult alglehel, kuna see artikkel ei olnud mõeldud levitamiseks ja portaal ei olnud toona veel avatud ning info oli konfidentsiaalne. Teiseks on petturid.ee veebilehel all jaluses kirjas autoriõiguseid reguleeriv viide: et veebilehel olev sisu on kaitstud autoriõigusega ja selle materjali kasutamine ilma avaldaja nõusolekuta keelatud. Vastav teade on avalik ja oli nähtav ka kostjale, kes vaatamata sellele siiski on andmeid kopeerinud ja oma blogis levitanud ilma autori loata. Eeltoodust tulenevalt, kuivõrd kostja poolt kasutatud hageja teoste puhul ei olnud tegemist õiguspäraselt avaldatud teostega, siis ei olnud ka nende tsiteerimine lubatud. Tsiteerides sellele vaatamata oma portaalil eta.ee avaldatud artiklites hageja teoseid, on kostja rikkunud autoriõigust AutÕS § 19 p 1 mõistes.

11. Hageja leiab, et käesolevas asjas esineb VÕS § 1045 lg 1 p-s 4 ja §-s 1046 kaitstud õigushüvede rikkumine, mis õigustab mittevahalise kahju väljamõistmist VÕS § 134 lg 6 järgi. Alternatiivselt on kohtul võimalik hagejale tegelikult tekkinud mittevahalist kahju, mis ei ole hõlmatud hüpoteetilise litsentsitasuga, arvesse võtta VÕS § 127 lg 6 alusel kahjuhüvitise suuruse kindlaksmääramisel. Hageja leiab, et isiku au teotamine ebakohase väärtushinnanguga, mida käesoleval juhul kostja on hageja suhtes toime pannud, on ühtviisi kohalduv nii füüsilisele kui ka juriidilisele isikule, kuivõrd teistsugune tõlgendus tähendaks juriidiliste isikute ebavõrdset kohtlemist võrreldes füüsiliste isikutega ning oleks seetõttu juriidiliste isikute suhtes ebaõiglane. Väär ja ebaõiglane oleks väita, nagu ei oleks juriidilistel isikutel oma väärikust, sest just seda nende maine sisuliselt ju tähendab. Õigluse põhimõttest eemaldumine ei oleks aga õigusriigile kohane.

12. Hageja autoriõiguse rikkumisega hagejale tekitatud mittevahalise kahju hüvitise väljamõistmine võiks omada kostja poolt edaspidise rikkumise lõpetamiseks vajalikku preventiivset mõju, kuivõrd see paneks kostjat tema majandusliku olukorra kaudu otseselt tunnetama tema õigusvastase tegevusega ja sellele vältimatult järgnevate järeldemitega kaasnevaid temale negatiivseid ja ebameeldivaid tagajärgi.

13. Ebaõigete faktiväidete/väärtushinnangute kui tegelikkusele mittevastavate andmete ümberlukkamine võib küll ära hoida edasise kahju tekkimise, kuid ei korva juba tekitatud kahju. Selleks ongi mittevahalise kahju hüvitise nõue.

14. Lähtudes eeltoodust palus hageja 1) mõista kostjalt hageja kasuks välja kostja poolt hageja autoriõiguse rikkumisega ja pikaajalise laimu ning ebaõigete faktiväidete/väärtushinnangute avaldamisega hagejale tekitatud mittevahalise kahjuhüvitis kohtu poolt õiglaseks peetavas summas; 2) kohustada kostjat eemaldama internetiportaalil www.eta.ee ning otsingumootoritest (google.com, neti.ee) hageja kohta valeandmeid sisaldavad ja sellega hageja õigusi ebaseaduslikult rikkuvad järgmised artiklid: „Arikataloog b24.ee valetab 100 korda” (<https://xxxx>); „M S`i laim Digipost OÜ ja eta.ee kohta” (<https://xxxx>); „M S (Webshopper.ee) laimas kliendi petturiks” (<https://xxxx>); „Internetikaubamajad OÜ (S) avas laimuks petturid.ee” (<https://xxxx>); „Disaini kopeerinud Proweb OÜ laim hävitas Billion OÜ” (<https://xxxx>); „M S laimas petturiks Omniva” (<https://xxxx>); „M S laimas petturiks Tarbijakaitseamet” (<https://xxxx>).

KOSTJA VASTUVÄITED

15. 11. detsembril 2018 ja 19. detsembril 2018 esitas kostja kohtule vastused hagiavaldusele. 18.01.2019 esitas kostja kokkuvõtliku vastuse hagiavaldusele, mille kohaselt enne käesolevat hagi taasavas M S juulis 2018 lehekülje petturid.ee tekstidega, mis kõik 7 on laimava sisuga V K kohta (hageja esitatud lisa lehekülj 75, millega ta justkui väidab, et pole olemas olnud 2017. aasta tekste, kus ta laimas 4 isikut petturiks: Omniva, Tarbijakaitseamet, webshopper.ee klient J ja V K). Sellega ta soovis, et kustuksid ära

tema spami kirjas valetamisest (2016) ja mitmete isikute petturiks laimamist jäädvustanud tekstid. Seda võib nimetada laimuga faktide kustutamiseks, et piisavalt paljude valeväidete korral võib ju V K mõelda, et äkki ei tasu b24.ee statistikaga valetamist enam avalikult kättesaadava infona hoida. M S oli jaanuaris 2018 proovinud seda saavutada I R ähvarduskirjaga, mille arve tasus Internetikaubamajad OÜ. Sellele eelnes maikuu 2017 esmakordselt M S poolt petturid.ee lehe avamine, kus ta laimas petturiks Internetikaubamajad OÜ klient J, Tarbijakaitseameti, postipakki vedanud Omniva ja tema valeväited b24.ee külastuste kohta avalikustanud V K. Talle pakuti juunis 2017 võimalust tõestada, et b24.ee lehel on nimetatud arv otsingu tegemisi. Ta ei esitanud isegi mitte webalizer statistikat, sest seal oli total hits näitaja kuni 78 tuhat ühe kuu kohta ehk selgelt alla väidetud „vähemalt 200 000 firma või märksõna otsimise.” Jaanuaris 2017 oli Internetikaubamajad OÜ või Complexis OÜ registreerinud domeeni petturid.ee. Oktoobris 2016 oli eta.ee lehel avaldatud tekst, et ärikataloog b24 valetas 100 korda suuremaks oma külastuse, ilma ühtegi tõendit toomata otsingute tegemise kohta. Loendur ei kasvanud mitte +1 võrra, vaid suvalise arvu võrra. Septembris 2016 oli tehtud 1991 lehekülje külastust, millega ei saanud otsingute arv olla suurem. Sellele eelnevalt 2015. aastal M S ja Proweb OÜ müüs varastatud kujundust, mille autor oli Billion OÜ, mis pärast M S laimu lõpetas tegevuse. Kuigi kohtuvaidlus lõppes nüüd Proweb OÜ ja Billion OÜ vahel kompromissiga, siis laimu objekt ei tegutse enam: ta ei ole esitanud majandusaasta aruandeid viimase 5 aasta kohta ja sellele on tehtud sundkustutamise hoiatus 2016. aastal.

16. Kostja arvates hageja hagi ei saa menetleda põhjusel, et süüdistus autoriõiguse rikkumises ei ole põhjendatud. Tsiteerimine toimus allika ja ilmumise koha äranäitamisega, tekstide autoriks oli M S eraisikuna, vastavalt Autoriõiguse seaduse § 28 ei saa juriidiline isik Complexis OÜ olla autor (mittevaraliste õiguste omanik, kelle au saaks teotada). Hageja ei tõendanud, et tema oli tsiteeritud tekste avaldanud petturid.ee domeeni õige registreerija. Domeeni petturid.ee omaniku nimi on olnud sama aga registrikood kuni 5. juuli 2018 oli hoopis Internetikaubamajad OÜ oma.

17. M S on laimu levitav valetaja, tema tegevus on faktidega tõendatav (b24.ee statistika võltsimine, otsingute põhjendamatu suureks valetamine, teiste isikute maine kahjustamiseks petturid.ee lehe registreerimine ja korduvalt valeväidete esitamine; kättemaksuks tarbijakaitseametile ebasoodsa otsuse eest, postifirmale Omniva paki rikkumise eest, Internetikaubamajad OÜ klient J, kes avastas tasuta vabavara OpenCart müümise/rentimise raha eest ja b24.ee spami kirjas valetamise avastanud V K.

18. Kõik algas sellest kui vähe oli b24.ee külastajaid, kuigi spami väitel oli vähemalt 200 000 firma või märksõna otsingut. Enamus numbrilisi tõestusi ja 19.12.2018 üles laetud pildifailid käsitlevadki webalizer statistikat, mis kinnitavad eta.ee artikli pealkirja „Ärikataloog b24.ee valetab 100 korda. Tähelepanu tuleb pöörata reale Total hits, mis näitab kõiki päringuid (nii tekstid, pildid, taustad, kujunduse stiilid KOKKU). Näiteks punkt 13 näitab tausta faili laadimist kuude lõikes. Punkt 14 on kõik päringud kokku ja neist robotite osakaal (programm, mis talletab internetist infot, millele ei ole põhjust reklaami kuvada, sest ta ei soorita ostu). Punkt 15 tõi välja kui vähe oli webalizer andmetel päringuid lehel otsing. Eraldi tuleb rõhutada punkti 16. kus hageja väide, et petturid.ee leht oli testrežiimis ja need tekstid ei olnud avalikustatud (laimu eesmärgil) ei ole õige, sest vähemalt 3 nädalat oli leht avalik ja see muutus alles pärast seda kui Kostja oli teavitanud sellisest infost Tarbijakaitseametit ja Omnivat. Nende sekkumine oli põhjus, miks laimuga tekstid kadusid juunis 2017 aga uued tekstid tulid suvel 2018 ainult V K kohta. Punkt 17 näitab, et S ei esitanud kirjavahetuse käigus andmeid, mis muudaksid alguses tekstis järeldusi b24.ee külastatavuse kohta. Seda tõestust jätkab punkt 18, mis toob välja käesolevas hagi valeväidete esitamise Complexis OÜ (tegelikult M S) poolt. Hagi taotletakse kohustada kostjat hageja kohta valeandmeid sisaldavaid artikleid eemaldama aga seda ei ole võimalik teha, sest tekste on tsiteeritud täpselt. Ära oli näidatud ilmumise koht, aeg ja autor. Tekstid olid tasuta. Nende avaldamisega

ei teenita tulu. Autoriõiguse rikkumist ei ole. Hageja ei saa nõuda nende tsitaatide kustutamist, sest ilma selleta lakkab olemast faktiväide, et M S tegi lehe, kus avaldas teadvalt teiste isikute kohta valet.

HAGEJA ARVAMUS

19. 23. jaanuaril 2019 esitatud arvamuses hageja teatas, et kohus menetleb hageja nõude kostja laimu levitamise vastu, mitte vastupidi. Seega tuleb kostja esitatud vastused, kus ta süüdistab hagejat laimu levitamises, lugeda antud kaasuses asjasse mittepuutuvaks.

20. Hageja portaalis petturid.ee ei ole kunagi avaldatud avalikkuse jaoks mitte ühtegi kostja poolt tema blogis viidatud artiklit. Kõik seal algselt ja ajutiselt 2017 avaldatud artiklid olid konfidentsiaalsed ja ei kuulunud avalikustamisele, sest need olid testimiseks loodud artiklid, kui see portaal oli alles loomisel ja testimise järgus ning samuti nende artiklite kopeerimine ega levitamine ei ole lubatud. Kostja on seda teinud ja avaldab tänaseni autoriõigustega kaitstud artikleid oma blogides (eta.ee, digipost.ee, spami.ee), kuid mille avaldamiseks kostjal puudub seaduslik õigus. Kõik need artiklid, mis algselt avaldati portaalis petturid.ee ja mida kostja omavoliliselt on kopeerinud, on olnud tõesed ja vastavad tõendid nende tõesuse kohta on kohtule ka esitatud. Hageja ei ole kunagi levitanud valet oma blogis petturid.ee. Seega levitab kostja valeväiteid ja laimu, kuna nimetab oma blogis hagejat laimajaks, mida hageja ei ole. Käesoleval hetkel (ja ka juba alates 2017) ei ole mitte ühtegi kostja poolt viidatud artiklit realselt olemas portaalis petturid.ee.

21. Kopeeritud artikli algallikale viitamine ei anna siiski seaduslikku õigust artikli avaldamiseks, kui artikli autor ei ole andnud selleks oma nõusolekut. Antud juhul ei ole andnud artikli autoriõiguste omanik (hageja) selleks oma nõusolekut kostjale. Kostja ei ole ka kunagi nende artiklite avaldamiseks luba küsinud. Kostja väidab, et on viidanud iga artikli juures selle algallikale ja väidetavalt on selleks M S, kuid kostja ei ole esitanud kohtule ühtegi tõendit selle kohta, et nende artiklite kirjutajaks on M S. See, et domeeni registreerijaks on M S'iga seotud ettevõtte ei eelda, et ka kõik seal avaldatud artiklid on kirjutatud ilmtingimata M S isiklikult ja selline omavoliline teise isiku nime levitamine oma kopeeritud artiklite juures, ilma artikli autorit eelnevalt kontrollimata, ei ole hageja hinnangul kuidagi õiguspärane. Kostja on avaldanud algset autori konfidentsiaalset materjali ilma autori nõusolekuta ja seega seadusevastaselt, rikkudes sellega autoriõiguse seadust. Kuna domeen petturid.ee kuulub Complexis OÜ-le juba alates 16.01.2017 ja kõik selles portaalis avaldatud artiklid, mida kostja on omavoliliselt kopeerinud ja levitanud oma blogides, on kõik hilisema kuupäevaga, siis kuuluvad ka kõik seal blogis esitatud materjalide autoriõigused hagejale, kellel on seaduslik õigus oma portaalis avaldatud materjale ka seaduslikult kaitsta.

22. Hageja portaalides nagu b24.ee, mille kohta kostja oma blogides laimu levitab, on toimunud selle perioodi jooksul juba terve rida uuendusi ja portaal on muutunud nii tehniliselt, kui ka välimuselt ega vasta täna mitte kuidagi kostja poolt levitatavale valeinfole, mida kostja levitab laimuna oma blogides eta.ee ja digipost.ee. Kui levitatakse valet infot, mis ei vasta tegelikkusele, siis on tegemist faktilise valeinfo ehk laimu levitamisega. Kostja aga jätkab oma laimu teadlikku levitamist avalikkusele, andes oma blogi lugejatele vale ettekujutuse hageja portaalidest ja isikust ja soovides sellega sihiteadlikult kahjustada hagejat ja hageja mainet. Hageja rõhutab, et kostja viitab valesti oma vastuses b24.ee portaali külastuste arvu kohta, mitte aga otsingute arvu kohta. Hageja kinnitab, et B24.ee külastuste arv ei puutu antud juhul üldse asjasse, sest hageja poolt saadetud reklaamkirjas (mis oli kostja poolt avaldatud artikli aluseks) ei ole räägitud mitte külastuste arvust, vaid otsingute arvust ja hageja poolt on kohtule lisatud tõendina ka otsingu demo, mis kasutab sama algoritmi, nagu toonane b24.ee portaal kasutas otsingute tegemisel ja sealt nähtub selgelt, et tehtud otsingute arv on tihti mitu korda suurem, kui reaalne külastuste või klikkide arv antud lehel. Seega hageja ei ole valetanud oma saadetud reklaamkirjas otsingutulemuste

kohta. Ja isegi siis, kui võtta aluseks vaid külastuste arv (mitte otsingute arv), ka siis ei ole kostja artikli pealkirjas sisalduv väide ("b24.ee ärikataloog valetab 100 korda") kuidagi tõene, kuna külastuste järgi on tehtud b24.ee portaalile kõnelalustel perioodidel (Märts 2017) kokku 179764 klikki (webalizeri statistika), mis aga kuidagi ei vasta Kostja blogi artikli väitega, nagu Hageja oleks valetanud 100 korda, sest reklaamkirjas välja toodud otsingute arvu 200000 ja reaalse klikkide arvu 179764 omavahel jagades saame tulemuseks 1,1 korda (mitte 100 korda). Seega kostja valetab oma blogides ja levitab avalikult laimu hageja kohta, kahjustades sellega hageja mainet ja sekkudes hageja majandustegevusse.

KOHTUISTUNG

23. Kohtuistungil hageja seaduslik esindaja jäi hagi juurde. Esindaja selgitas, et kostja on avaldanud sellist materjali, mis ei kuulunud avaldamisele. Kuna tegeleti portaali testimisega, see info oli konfidentsiaalne, sellist infot ei tohtinud keegi võtta ja kopeerida. Kahju on moraalne, kuna kostja seab oma artiklites hageja halba valgusesse, ta nimetab hagejat laimajaks, mida ma tegelikult ei ole. Kliendid ei tule enam hageja juurde, kui loevad neid artikleid. Kostja kahjustab kaubamärki.

24. Kostja seaduslik esindaja jäi esitatud vastuse juurde. Tema selgituste kohaselt autoriõigused ei saa kuuluda juriidilisele isikule Complexis OÜ-le. Kostja ei ole autoriõigust rikkunud, on omast arust seaduse järgi teinud. Kostja ei ole tekitanud varalist ega mittevaralist kahju. Autor on õigesti tsiteeritud.

KOHTUOTSUSE PÕHJENDUSED

25. Kohus tutvunud hagiavalduse, kostja vastusega hagile ja hageja seisukohaga, kuulunud ära poolte esindajate seletused ning uurinud tsiviilasja toimikus olevaid dokumentaalseid tõendeid, leidis, et hagiavaldus kuulub rahuldamisele osaliselt.

26. Hagiavalduse kohaselt hageja on domeenide b24.ee ja petturid.ee valdaja. Kostja on domeeni eta.ee valdaja. Pooltel ei ole vaidlust eelnimetatud domeenide nende kuulumise üle. Hageja väidab, et: 1) talle kuulub petturid.ee avaldatud postituste autoriõigus; 2) hageja avaldatud postitused olid avaldatud lühikeseks ajaks perioodil, mil portaal oli testirežiimis; 3) postitused ei olnud suunatud avalikkusele; 4) hageja on postitused petturid.ee leheküljelt eemaldanud; 5) kostja on portaali autori nõusolekuta kopeerinud hageja artiklid (postitused); 6) kostja endiselt viitab avaldatud kirjutistes hageja postitustele, rikub hageja autoriõigusi ja tekitab hagejale kahju. Kostja vaidleb hagile vastu põhjendustel, et: 1) tema avaldatud andmed vastavad tegelikkusele; 2) avaldatud artiklid on kopeeritud petturid.ee leheküljelt; 3) artiklite kopeerimisel on viidatud nende avaldamise algallikale; 4) artiklite kopeerimine oli seadusega lubatud; 5) ärikataloog b24.ee valetamise andmed on kostja arvates tõendatud tema esitatud andmetega.

27. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 438 lg 1 tulenevalt otsust tehes hindab kohus tõendeid, otsustab, mis asjaolud on tuvastatud, millist õigusakti tuleb asjas kohaldada ja kas hagi kuulub rahuldamisele. Kui asjas on esitatud mitu nõuet, teeb kohus otsuse kõigi nõuete kohta. Käesoleva vaidluse lahendamisel analüüsib kohus: 1) kas blogis või leheküljel petturid.ee avaldatud postitused (blogid) on teosed, millele laienevad autoriõiguse seadusest tulenevad teose autoriõiguse kaitsmiseks ettenähtud sätted; 2) kas blogide kopeerimine on keelatud; 3) kas kostja avaldatud andmed vastavad tegelikkusele; 4) kas kostjat tuleb kohustada avaldatud andmeid ümber lükkama (kustutama).

Kahju hüvitamise nõue

28. Autoriõiguse seaduse (AutÕS) § 1 lg 1 sätestab, et autoriõiguse seaduse eesmärk on tagada kultuuri järjepidevus ja kultuurisaavutuste kaitse, autoriõigusel põhinevate tootmisharude ja rahvusvahelise kaubanduse areng ning luua autoritele, teose esitajatele, fonogrammitootjatele, televisiooni- ja raadioteenuse osutajatele, filmi esmasalvestuse tootjatele, andmebaasi tegijatele ning teistele käesolevas

seaduses nimetatud isikutele soodsad tingimused teoste ja muude kultuurisaavutuste loomiseks ja kasutamiseks. Teosed, millele tekib autoriõigus on sätestatud sama seaduse § 4 lg 1, mille kohaselt autoriõigus tekib kirjandus-, kunsti- ja teadusteostele. Teoste täpsem loetelu, millele tekib autororiõigus on sätestatud sama paragrahvi lg 3 punktides 1-23. Maakohus leiab, et üldjuhul on võimalik, ka blogipidaja poolt veebileheküljel või blogis avaldatud postitusi lugeda autoriõiguse kaitstud teosteks, tingimusel, kui postituse sisu poolest on autoril eriline huvi postituse sisu tsiteerimisel autorile viitamise vastu. Ka AutÕS § 13 lg 1 p l tuleneb, et autorile kuulub ainuõigus igal moel ise oma teost kasutada, lubada ja keelata oma teose samaviisilist kasutamist teiste isikute poolt ja saada tulu oma teose sellisest kasutamisest, välja arvatud käesoleva seaduse IV peatükis ettenähtud juhud. Sealhulgas kuulub autorile õigus lubada ja keelata reprodutseerida oma teost (õigus teose reprodutseerimisele). Reprodutseerimiseks loetakse teosest või teose osast ühe või mitme ajutise või alalise koopia otsest või kaudset tegemist mis tahes vormis või mis tahes viisil.

29. Kohtuistungil on poolte seaduslikud esindajad kinnitanud, et tegelikult petturid.ee leheküljel ei olnud viidatud seal avaldatud blogide kopeerimise (reprodutseerimise) keelamisele. Leheküljel oli vaid avaldatud, et „kõik õigused kaitstud“ (II kd, t.lk. 106). Käesoleva lahendi tegemise ajal on leheküljel petturid.ee avaldatud, et „andmete kopeerimine ilma loata on keelatud!“ Sellega on kohus tuvastanud, et petturid.ee leheküljel avaldatud postituste kopeerimine ei olnud keelatud ja nende kopeerimisega ei kostja hageja autoriõigusi rikkunud.

30. Kohus ei nõustu hageja väidetega, et hageja poolt peeturid.ee leheküljelt postituste kustutamise tõttu ka kostjat postituste kustutamiseks kohustamise vajaduse kohta. Postituste kustutamine ei tee neid olematuks. Kostja on neid kopeerinud ajal, mil postitused olid petturid.ee leheküljel avaldatud ja kostja on viidanud avaldamiste kuupäevadele.

31. Hageja väited, et postitused pandi lehekülje testimise ajaks, ei ole menetluses leidnud tõendamist. Hageja ei ole ka välja toonud, kas ja millise aja jooksul ta veebilehekülje testirežiimis hoidis ning miks just selliste sisudega postitused testimise režiimis avaldada oli vaja. Hageja väited, et avaldatud postitused ei olnud mõeldud avalikkusele, on paljasõnalised, sest ei ole tõendatud, et testirežiimis juurdepääsu saamine veebilehele oli piiratud paroolide muu identifitseerimist võimaldavate vahendite abil sisselogimise kehtestamisega. Seega olid veebileheküljel petturid.ee avaldatud andmed mõeldud ka avalikkusele nähtavaks tegemiseks. Kohtu järelduse õigust kinnitab ka asjaolu, et ka käesoleva lahendi tegemise ajal samal veebileheküljel avaldatud informatsiooni kohaselt petturid.ee reklaamitakse kui avalik info valetajate, petturite ja eriliste jobude kohta. Seega kopeerides hageja poolt veebileheküljel petturid.ee kopeerimist võimaldunud postitusi, ei ole kostja hageja autoriõigusega kaitstud õigusi rikkunud.

32. Hageja väidab, et varem avaldatud postituste kostja poolt endiselt oma hallatavatel veebilehekülgedel hoidmisega tekitab kostja hagejale kahju. Kohus ei nõustu hageja sellise väitega. Võlaõigusseaduse (VÕS) § 127 lg 1 sätestab, et kahju hüvitamise eesmärk on kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Väidetud ei ole, kostja avaldatud postituste tekst ei vasta hageja poolt algul avaldatud postituste tekstile. Hageja väiteid uskudes, tekib talle kahju tema poolt avaldatud postituste kustutamata jätmisega. Kohus leiab, et kuna kostja on kopeerinud hageja postitused hageja enda poolt avaldatud kujul, nende tekstide ja sisu muutmata, siis hagejal ei saanud tekkida kahju. Selljärel kohus jätab rahuldamata hagi hagiavalduse resolutsiooni punkti 1 osas (I kd, t.lk. 87) kohtu äranägemisel mittevaralise kahjuhüvitise määramiseks rahuldamata.

Tegelikkusele mittevastavate andmete ümberlukkamise (kustutamise) nõue

33. Hagiavalduse kohaselt kostja on avaldanud avalikult internetileheküljel eta.ee mitu artiklit (I kd, t.lk. 95-101), millised sisalduvad ebaõiged faktiväited ja väärtushinnanguid hageja ja tema juhatuse liikme kohta, laimavad neid, mistõttu hageja arvates tuleb kostjat kohustada neid ümber lükkama.

34. Kohus leiab, et isiku au või väarikusena tuleb hinnata nii sisemise au, mis reeglina kaitseb inimese sisemisi väärtusi ning välimise au või hea maine, mis üldjuhul kaitseb isiku väärtust teiste isikute ees. Alljärgnevalt analüüsib kohus, kas ja millised kostja avaldatud faktiväited ja väärtushinnangud on ebaõiged ning kas ja milliste tegelikkusele mittevastavate faktiväidete ümberlukkamiseks kostjat tuleb kohustada.

Ärikataloog b24.ee valetab 100 korda

35. Kostja leheküljel avaldatud artiklis on viidatud kirjale järgmise sisuga: „Lp. ettevõtte juht, B24 on Eesti ettevõtete ärikataloog juba aastast 2012. Iga kuu otsitakse B24 ärikataloogist üle 200 000 ettevõtte või märksõna. B24 kataloogiga liitumine ja ettevõtte lisamine on alati tasuta. Tihtipeale aga sellest ei piisa, et oled oma ettevõtte lisanud kataloogi, soovitav on ettevõtte tõsta ka esile otsingus, et sinu ettevõtte just esimesena välja tuleks otsija jaoks. Allikas: Eesti spam kirjad“. Polte esindajate selgituste kohaselt nimetatud kirja on saatnud hageja. Hageja on nimetatud e-kirja kohta avaldanud artikli pealkirjaga „Ärikataloog b24.ee valetab 100 korda“ ja on lisanud oma selgitused, et hageja saadetud kirja teksti on täiendatud alates ilmumisest 07.10.2016 uute andmetega, et b24.ee valetas spam kirjas oma kasutajate hulga kohta, keda nad mõõtsid väitega “Iga kuu otsitakse B24 ärikataloogist üle 200,000 ettevõtte või märksõna.” Google andmete järgi oli neil ühes kuus kuni 2 000 lehekülje kuvamist, nende endi webalizer näitab Total Hits rekordina 79 124 (detsember 2015) kuni spam kirjani ja kuni jaanuari 2018 jäi rekordiks 160 981 (mai 2017). Teksti lõpus on ka välja toodud palju tehti tegelikult /otsing päringuid. Need on ka moonutatud, sest osades tabelites oli ära vahetatud esileht ja /otsing.

Pooled vaidlevad selle üle, mis on hagejale kuuluva b24.ee lehekülje külastuste tegelik arv ja mis on tegelikult tehtud otsingute arv. Hageja on oma 24.01.2019 menetlusdokumendis rõhutanud, et kui võtta aluseks vaid külastuste arvu, ka siis kostja artikli pealkirjas sisalduv väide ei ole tõene, kuna külastuste järgi on tehtud b24.ee portaalile kõnealustel perioodidel (märts 2017) kokku 179 764 klikki (webalizeri statistika), mis aga kuidagi ei vasta kostja blogi artikli väitega, nagu hageja oleks valetanud 100 korda. Hageja esitatud lisa 9 järgi tema poolt kasutatava webalizeri statistika järgi oli tema hallatava b24.ee lehekülje külastuste statistika oktoobris 2015 38 656 külastust, märtsis 2017 179 764 külastust ja detsembris 2017 44 562 külastust (I kd, t.lk. 105). Sama statistika on avaldatud ka kostja poolt leheküljel eta.ee ja on kostja esitanud kohtule. Kostja poolt kohtule esitatud tõendite järgi nt oli b24.ee külastuste arv 2016.a oktoobris 75 402 (II kd, t.lk. 28). Sellega on kohus tuvastanud, et kostja väide, et ärikataloog b24.ee valetab 100 korda ei vasta tegelikkusele. Külastuste arvu (total hits) andmete alusel saab vaid järeldada, et b24.ee külastuste arv oli oktoobris 2017 2.65 korda väiksem (200 000 : 75 402) ja märtsis 2017 1.11 korda väiksem (200 000 : 179 764) hageja poolt näidatust. Seega ei valetanud ärikataloog b24.ee 100 korda, mistõttu ei vasta kostja avaldatud andmed ärikataloogi vältamise kohta tegelikkusele ja kostjat tuleb kohustada artiklit kustutama.

Lisaks peab kohus vajalikuks märkida ka seda, et kostja avaldatud artiklis on tegussõna valetab toodud oleviku vormis, mis jätab muljet b24.ee poolt ka edaspidisele valeandmete levitamisele. Millised olid külastate arvud kostja vastuse esitamise või tsiviilasja arutamise ajal, ei ole teada. 02.04.2019 kell 13:25 seisuga oli b24.ee info, et ettevõtet on vadatud kokku vaadatud 160 606 korda ja 27.03.2019 kell 11:25 98 838 korda.

M S'i laim Digipost OÜ ja eta.ee kohta

36. Selles kostja poolt kopeeritud artiklis on avaldatud, et „Eesti Teabe Agentuuri blogi pidav Digipost OÜ, kelle juhatuse liikmena on äriregistri andmetel märgitud V K ja kes meile teadaolevate andmete põhjal levitab süüdimatult oma blogis tõese info hulgas ka kontrollimata laimu ja valeinfot. Paraku kirjutab end õiglusele pühendunud mees seal ka ausatest kaupmeestest, kelle kohta tema otsitud info on kas vale või ebatäpne ja mitte täielikult kontrollitud. Siin on link valetaja blogile: www.eta.ee Soovitame olla tähelepanelikud ja hoiduda sellest valetajast: V K. Kui teil on selle isiku või ettevõtte kohta täiendavaid tõendeid, siis palume meiega ühendust võtta. Lisaks Digipost OÜ-le on see valetaja seotud veel ettevõtetega: XXX MTÜ, TXX MTÜ, XXX OÜ, XXX MTÜ, XXX UÜ, XXX MTÜ, XXX MTÜ, XXX MTÜ, XXX MTÜ, XXX MTÜ ja XXX UÜ – seega soovitame vältida selliseid ettevõtteid. Allikas: M S laim petturid.ee lehel Digipost OÜ ja V K kohta 5.06.2017^c. Kostja on sissejuhatuseks sellele artiklile kirjutanud, et see sissekanne on jätk 7.10.2016 siin avaldatud tekstile, mille järgi spam kirjaga reklaamitud b24.ee valetas külastajate arvu (firma otsingu tegemised) kuni 100 korda suuremaks kui oli tegelikult külastajate arv. Sellele tehti üldsõnalised solvavad kommentaarid, milles ei esitatud vastupidist tõestust. Selle asemel registreeriti hoopis domeen petturid.ee ja alustati laimu kampaaniat (I kd, t.lk. 96).

Hageja arvates portaali petturid.ee ei levita laimu ega valeinfot, seal esitatud info vastab tõele, kostja on avaldanud valeinfot, nimetades sealjuures hagejat laimajaks, tuues kolmandatele isikutele väär ettekujutus, nagu hageja väidetavalt laimaks oma portaalist teisi isikuid. Portaalil petturid.ee ei ole käesoleval hetkel avaldatud mitte ühtegi kostja poolt viidatud artiklit. Seega ei vasta tõele ka kostja artiklis toodud väide portaali petturid.ee laimutegevuse kohta. Pooltel ei ole vaidlust selles, et petturid.ee portaalil ei ole enam avaldatud artiklit, mis 05.06.2017, mil selle tekst kopeeriti, seal oli avaldatud. Samas artikli kustutamine ei tähenda, et selle tõttu saab järeldada hageja poolt kostja mittelaimamist. Laim on vale või osaliselt väär väite levitamine, mis kahjustab teise isiku. Hageja ei ole tõendanud, et kust pärinevad tema poolt petturid.ee leheküljel avaldatud andmed väidetavalt Digipost OÜ ja selle juhatuse liikme poolt süüdimatult kontrollimata laimu ja valeinfo levitamise kohta. Hageja on artiklis seda avaldanud temale teadaolevatele andmetele tuginedes, kuid käesolevas menetluses ei ole hageja esitanud tõendeid selle kohta, kus temale teada olevad andmed pärinevad ning kuidas kostja väiteid hageja poolt levitatud andmete tõesele mittevastamise kohta on valed. Tõendamata jätmise tõttu selles osas tuleb hagi jätta rahuldamata.

M S (Webshopper.ee) laimas kliendi petturiks

37. Selle hageja avaldatud ja kostja kopeeritud artikli kohaselt „J XXX (Puistevilla XXX OÜ, SoojustusXXX OÜ) on pettur. Meil on laekunud kaebus ettevõtte Puistevilla XXX OÜ (praeguse nimega SoojustusXXX OÜ, reg.nr. 124XXXXX) vastu, mille juhatuse liikmeks on märgitud äriregistri andmetel J XXX: Klient paigaldas domeenile epood.XXX.ee e-poe tarkvara, mida ta andis rendile fikseeritud kuutasuga, kuid toona Puistevilla XXX OÜ ei tasunud arveid ja leping lõpetati ning võlgnevus anti inkassosse. Kuid kuna Puistevilla XXX OÜ (praegune SoojustusXXX OÜ) ei andnud ligipääsu oma serverisse XXX.ee, et e-poe tarkvara eemaldada, siis sellega pandi toime antud tarkvara vargus. Õnneks oli tarkvara paigaldajal olemas n.ö. selle varulüliti, millega saadi e-pood välja lülitada, kuid e-poe failid jäid siiski nende serverisse: epood.XXX.ee. Tänaeni ei ole ettevõtte oma võlgu tasunud, ettevõtte juhatuse liige J XXX on tänaseks müünud maha ettevõtte Puistevilla XXX OÜ ja asutanud uue ettevõtte nimega SoojustusXXX OÜ, et sellise skeemimisega vabaneda oma kohustustest. Googeldades annab nimi J XXX veel teisigi hoiatusi, siin on link Lisaks eeltoodud ettevõttele on J XXX seotud veel ettevõtetega: IsoXXX OÜ, PuisteXXX XXX OÜ, SoojustusXXX OÜ, Europe-XXX OÜ Soovitame kindlasti vältida eeltoodud isikuid ja ettevõtteid, sest tegemist on tõenäoliselt paadunud petturiga. Allikas: M S tekst petturid.ee/puiste*** seisuga 5.06.2017^c. Kostja on artikli algusesse pannud selgituse, et M S müüb internetis e-poe tarkvara nimega Webshopper. Tal oli probleem 1 kliendiga, kes ilmselt ei

jäänud rahule ja jättis tarkvara renditasu maksmata. See oli põhjus 14.05.2017 kirjutada selle inimese (J) ja kõigi tema firmade kohta petturid.ee lehele postitus (I kd, t.lk. 97).

Hageja väidab, et tema blogis toona kirjutatud info vastas tõele ning selles ei olnud kirjutatud valet või laimu kostja poolt avaldatud artiklis viidatud isiku kohta, nagu seda kostja oma artiklis väidab. Kostja ei ole toonud, milles tema arvates seisneb selles artiklis hageja või tema juhatuse poolt vale või osaliselt väära väite levitamine. Vastab tõele vaid see, et hageja ei olnud rahul artiklis viidatud kliendi tegevusega. 27.09.2016 saadetud e-kirjades, on hageja teatanud artiklis avaldatud kliendile, et klient on varastanud hageja tarkvara, on meelega muutnud ära kasutaja ja paroolid, et hageja ei saaks e-poodi kätte (I kd, t.lk. 107, 108). Kuna ei ole tõendatud, et milles seisneb hageja poolt selle kliendi kohta väärade väidete levitamist, siis artiklis toodud väiteid hageja poolt Puistevilla Ekspert OÜ laimamise kohta ei vasta tõele. Kostjat tuleb kohustada tegelikkusele mittevastavaid väiteid ümber lükkama, kustutades artikli pealkirja ja kostja pool artiklile lisatud teksti.

Internetikaubamajad OÜ (S) avas laimuks petturid.ee

38. Selle hageja avaldatud ja kostja kopeeritud artikli kohaselt „Veebileht petturid.ee sai loodud eesmärgiga anda võimalus oma olukorra selgitamiseks isikutele, kes on saanud petta või keda on petatud, see on võimalus oma suu puhtaks rääkida ja seda täiesti anonümselt. Meie portaali ei väljasta asjasse mittepuutuvatele isikutele ühegi kaebuse esitaja kohta mingit infot. Portaali eesmärgiks on tuua päevavalgele ja hoiatada inimesi petturite või pahatahtlike inimeste eest, kes ei hooli seadustest ega vastutustundest teiste suhtes. Seepärast on siia oodatud isikute kirjad, keda on petatud ja võimalusel koos tõendusmaterjaliga pettuse kohta. Üheskoos aitame ühiskonda paremaks muuta. Allikas: M S tekst petturid.ee/projektist seisuga 5.06.2017“. Kostja kirjutab selgituseks sellele artiklile juurde, et selle asemel, et tunnistada valetamist b24.ee lehe külastajate arvuga, registreeris M S eraldi domeeni küberkiusamiseks petturid.ee. Seejuures on domeeni registreerinud firma EIS andmebaasis registrikoodi järgi Internetikaubajad OÜ (12756453). Juulis 2018 muudeti registrikoodi ja omanik on Complexis OÜ. Mõlemad firmad on M S juhitud.

Hageja arvates artikliga luuakse aga külastajatele väär ettekujutus, nagu hageja väidetavalt laimaks oma portaalil petturid.ee teisi isikuid. Portaal petturid.ee on loodud ainult tõese info avaldamise eesmärgil. Portaal petturid.ee ei ole kunagi levitanud laimu ega valeinfot teiste isikute kohta, vaid seal esitatud info on kontrollitud ja vastab tegelikkusele. Maakohus ei nõustu hageja sellise väidetega, sest mitte kõik petturid.ee leheküljel avaldatud info vastab tõele. Nimelt petturid.ee leheküljel avaldatud informatsioon ei vasta tõele käesoleva otsuse punktis 36 toodud osas. Lisaks ka käesoleva kohtuotsuse tegemise ajal on petturid.ee avaldatud mitu artiklid V K seoses, kes väidetavalt muu hulgas rikub hageja autoriõiguseid, kuid käesoleva otsuse punktides 28-32 tulenevalt ei ole kostja hageja autoriõigusi rikkunud. Petturid.ee leheküljel vaid tõese andmete avaldamise tõendamata jätmise tõttu ka selle nõude osas kohus jätab hagi rahuldamata.

Disaini kopeerinud Proweb OÜ laim hävitas Billion OÜ

39. Selles artiklis on hageja kirjutanud, et M S (Proweb OÜ) hävitas Billion OÜ 2015. aastal sotsiaalmeedia laimuga (veebruari kuni juunini). Firma ei esitanud pärast kohtuvaidlust enam majandusaasta aruandeid. Isegi kui kohtuhagi S kaotas, oli tema laimul mõju teise firma mainele ja selle kliendid oleksid olnud samuti laimu ohus, et S ka neid laimab (laiendatud laimu levitamine, näiteks kõigi juriidiliste isikute kohta, kes on juhatuse liikmega seotud) (I kd, t.lk. 99).

Kohus on tuvastanud, et 14.02.2015 oli Proweb OÜ esitanud Harju Maakohtule hagi kostja Billion OÜ vastu edasise laimu levitamise keelamiseks ja kahjuhüvitise väljamõistmiseks. Harju Maakohtu

11.10.2018 kohtumäärusega tsiviilasjas 2-15-2372 tsiviilasja menetlus lõpetati seoses poolte vahel kompromissi sõlmimisega, mis seisnes kostja polt hagejale 200 eurot tasumise tõttu hageja poolt hagist loobumises (I kd, t.lk. 30-33). Kostja (Digipost OÜ) ei ole oma väiteid Proweb OÜ disaini kopeerimise ja sellega Billion OÜ hävitamise kohta tõendanud. Seega selles artiklis avaldatud andmed laimu kohta ei vasta tõele. Kostja peab tegelikkusele mittevastavad faktiväidete ümberlõkkamiseks kustutama avaldatud artikli.

M S laimas petturiks Omniva

40. Kostja on veebileheküljele eta.ee kopeerinud petturid.ee leheküljel avaldatud artikli „Eesti Post AS (Omniva) lõhub pakke ja keeldub vastutusest. Meile saabus tõendusmaterjalidega kiri, kus ilmneb, et Eesti Post AS (Omniva) on lõhkunud kliendi paki kättetoimetamisel selle sisu ja peale seda on keeldunud vastutuse võtmisest paki sisu lõhkumise eest. Kirjadele ei vastata juhtkonna tasemel, kannataja esitas kaebuse pakiäri osakonna juhatajale XXX, kes aga ei ole tänaseni suvatsenud vastata tarbija kirjale. Omniva klienditeenindaja XXX aga viitab oma vastuskirjas süüdimatult Omniva tüüptingimustele, millega sisuliselt Omniva on ennast vabastanud igasugusest vastutusest pakkide tervelt kohaletoimetamise eest. Sellise käitumisega aga sisuliselt saadetakse tarbijale sõnum, et ise oled süüdi, et Omnivat kasutad ja sinu pakid ei ole kunagi kaitstud kasutades Omniva teenust. Soovitame kindlasti vältida sellist ettevõtet, kes hoolimatult loobib pakke ja lõhub paki sisu ning kes teadlikult ei võta ka vastutust oma lõhutud pakkide eest. Samas ootame ka täiendavat infot isikutelt, kellel on olnud probleeme Omnivaga. M S laimab petturid.ee lehel Omniva postipakkide teenust 5.06.2017“. Kostja omalt poolt andis artiklile pealkirja „M S laimas petturiks Omniva“ ja lisas teksti, et internetis võite sattuda ostma firmast Complexis OÜ või Internetikaubajad OÜ, mis saadab kauba pakiautomaadiga. Kui pakend oli kehv ja kaup sai kannatada, siis M S teeb interneti sissekande, et postifirma on pettur (I kd, t.lk. 100).

Maakohus ei nõustu kostja väidetega M S poolt Omniva laimamise kohta, sest artiklis avaldatud andmete põhjal ei ole võimalik seda järeldada. Kostja ka ise ei ole välja toonud, milles laim tegelikult seisneb. Kohtu arvates ei saa pidada laimamiseks artiklis avaldatud tarbijale suunatud väärtushinnangut. Pealegi kostja ei ole isik, kes kolmandate isikute kohta avaldatud väärtushinnangut laimu levitamiseks õigustatud hindama. Kostja väited, et Complexis OÜ või Internetikaubajad OÜ saavad kauba pakiautomaatide vahendusel kehvast pakendis ja kui kaup saab kannatada, teeb M S interneti sissekande, et postifirma on pettur, ei vasta tegelikkusele. Artiklis ei ole avaldatud, et Omniva on pettur. Sõna pettur on kostja väärtushinnang. Kostja peab artikli pealkirja ja kogu kostja poolt artiklile lisatud teksti kustutama.

M S laimas petturiks Tarbijakaitseameti

41. Kostja on kopeerinud ka petturid.ee leheküljelt järgneva sisuga artikli: „Eesti Tarbijakaitseamet ei kaitse tarbijat. Meile on laekunud kaebus Eesti Tarbijakaitseameti kohta, kust selgub, et Eesti Tarbijakaitseamet ei ole kaitsnud tarbija huve, vaid on oma vastuses viidanud kaebealuse ettevõtte (Eesti Post AS, Omniva) kasutustingimustele. Siit tekib küsimus, et kui ettevõtte koostab endale kasutustingimused, kus ta sisuliselt loobub igasugusest vastutusest kaupade tarnimisel, siis kas tarbijakaitse tuginebki ainult kasutustingimustele oma hinnangutes? Et, kui ettevõtte koostab tingimused, kus end sisuliselt vabastatakse igasugusest vastutusest, kas siis see tähendab tarbija jaoks, et ta ei olegi enam kaitstud? Tarbijakaitse kirjas viidati ainult kahjutekitaja ettevõtte (Eesti Post AS) kasutustingimustele, kus viidatakse kasutustingimuste punktidele, et pakk peab olema nõuetekohaselt pakendatud, kuid sealjuures ei uuritud ega tehtud ühtegi päringut pakendi kohta Tarbijakaitse poolt, sest kliendi väidete kohaselt oli pakend pakendatud nõuetekohaselt ja seda tõendab ka saadetud foto pakendist. Seega on arusaamatu, kuidas saab Tarbijakaitse ühepoolset hinnata, et pakend ei vastanud

nõuetele, ilma et oleks pakendi kohta üldse küsimusi esitanudki? Meie hinnangul on siin tegemist kas petturlusega või siis täiesti ebakompetentse isikuga Tarbijakaitstes, kes sellise otsuse langetab kannatanud tarbija kahjuks. Sest ega siis kasutustingimustega enese vastutusest vabastamine ei saa vabastada õiguslikult ju kliendile tekitatud kahju vastutusest. Mainime siinkohal ära ka, et antud isik, kes sellise otsuse tegi tarbija kahjuks, oli: XXX, kes on saadetud kirjas märgitud kui XXX osakonna jurist. Allikas: M S lehel petturid.ee seisuga 5.06.2017 (I kd, t.lk. 101). Kostja lisas artiklile teksti, et Kui eelnev tekst oli M S laim tema Webshopper.ee kliendi J kohta, siis oma osa laimu said ka Tarbijakaitseameti töötajad, kes ei olnud teinud S soodsat otsust. Põhjus oli S poolt internetis müüdüd eseme katkiminek Omniva automaadiga saatmisel (I kd, t.lk. 101).

Väär on kostja arusaam, et selle artikliga laimati Tarbijakaitseametit. Artiklis avaldatu on hageja väärtushinnang petturluse kohta või ametniku ebakompetentsuse kohta, mille avaldamist ei ole võimalik lugeda laimuks. Ka selle artikli osas kostja ei ole isik, kes kolmandate isikute kohta avaldatud väärtushinnangut õigustatud hindama. Kostja ei ole tõendanud, et M S kliendile Omniva pakiautomaadi teenuseid kasutades eseme müüs ega seda, et müüdüd ese katki läks. Seega ei ole tõendatud, et artiklis avaldatud oli laim ja kostja peab artikli pealkirja ning selle lisatud teksti kustutama.

42. VÕS § 1046 lg 1 sätestab, et isiku au teotamine, muu hulgas ebakohase väärtushinnanguga, isiku nime või kujutise õigustamatu kasutamine, eraelu puutumatus või muu isikliku õiguse rikkumine on õigusvastane, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. Õigusvastasuse tuvastamisel tuleb arvestada rikkumise liiki, põhjust ja ajendit, samuti suhet rikkumisega taotletud eesmärgi ja rikkumise raskuse vahel. Eeltooduga on kohus tuvastanud, et kostja poolt hageja leheküljel avaldatud artiklite juurde pealkirjade ja tekstidega lisamisega on kostja avaldanud tegelikkusele mittevastavad faktiväiteid ja väärtushinnanguid, millega on teotanud hageja au. VÕS § 1047 lg 2 tulenevalt teise isiku au teotava või teisele isikule majanduslikult kahjuliku asjaolu avaldamine loetakse õigusvastaseks, kui avaldaja ei tõenda, et avaldatud asjaolu vastab tegelikkusele. Hageja on seletanud, et tema ning tema seadusliku esindaja kohta avaldatud tegelikkusele mittevastavad väärtushinnanguid on tekitanud hagejale maine kahju. Kuna VÕS § 1047 tulenevalt avaldamine on ka andmete kolmandatele isikutele teatavaks tegemine, siis kostja on tegelikkusele mittevastavate väärtushinnangude avaldaja. Kuna kostja on isik, kes teeb enda lisatud andmed endiselt kolmandatele isikutele teatavaks, siis kohus peab põhjendatuks hagi rahuldada ja kohustada kostjat: 1) kustutama leheküljel eta.ee avaldatud artiklite M S (Webshopper.ee) laimas kliendi petturiks, M S laimas petturiks Omniva, M S laimas petturiks Tarbijakaitseameti pealkirjad ja kogu kostja lisatud tekstide osad; 2) täielikult kustutama leheküljel eta.ee avaldatud artiklid. Ärikataloog b24.ee valetab 100 korda ja Disaini kopeerinud Proweb OÜ laim hävitas Billion OÜ.

Domeen petturid.ee kuulub kostjale

43. Kostja vaidleb hagle vastu ka põhjusel, et tema arvates veebilehekülge petturid.ee kulus erinevatel aegagadel erinevatele äriühingutele ja seda ta on põhjendaud sellega, et kuni 07.07.2018 oli domeeni petturid.ee omaniku regikoodiks 12629772, millele vastas Internetikaubamajad OÜ. Kostja poolt esitatud tõendite kohaselt domeen petturid.ee registreeriti 16.01.2017 kell 14.:01 ja domeeni registreerijana on märgitud Complexis OÜ, registrikood 12629772. 15.07.2018 kell 08:28 tehtud muutmiskandega muudeti Complexis OÜ registrikood koodi 12756453 vastu (I kd, t.lk. 137, 138). Kostja vastuväidetega nõustumisel, ei ole võimalik asuda seisukohale, et registrikoodi erinevuse tõttu kuulus petturid.ee algul teisele äriühingule, sest ärinime järgi kuulus doomen algusest peale hagejale. Asjas ei ole esitatud tõendeid selle kohta, domeen petturid.ee oli muutunud vabaks, mis võimaldas hagejal seda hiljem omandada. Kohus leiab, et tegemist on doomeni registreerimisel esinenud eksimisega, millel vaidluse lahendamise seisukohast tulenevalt ei ole mingit tähendust.

Menetluskulud

44. TsMS § 173 lg 1 kohaselt esitab asja menetlenud kohus menetluskulude jaotuse menetlusosaliste vahel kohtuotsuses või menetlust lõpetavas määruses.

TsMS § 174 lg 2 kohaselt maakohus määrab menetluskulude rahalise suuruse kindlaks kohtuotsuses või menetlust lõpetavas määruses, kui menetluskulude kindlaksmääramine ei takista kohtuotsuse või menetlust lõpetava määruse tegemist.

45. TsMS § 163 lg 1 alusel hagi osalise rahuldamise korral kannavad pooled menetluskulud võrdsetes osades, kui kohus ei jaota menetluskulusid võrdeliselt hagi rahuldamise ulatusega või ei jäta menetluskulusid täielikult või osaliselt poolte enda kanda. Kuna hagi rahuldatakse osaliselt, siis jätab kohus kummagi pooled menetluskulud tema enda kanda.

46. Kohtuotsus on tehtud eeltoodud põhjendustel ja õiguslikel alustel TsMS § 434, § 436, § 438, § 442, § 452, § 453 lg 1, lg 2, § 630 lg 2 sätete kohaselt.

/digitaalselt allkirjastatud/

Ifret Mamedguseinov
Kohtunik